

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETESI ÁRAK HELYBEN
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 26
ELŐFIZETESI ÁRAK VIDEKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 1 K 26

Makó választó polgárai,

akkik most hol Dobódn, hol Volbiniában, hol másutt teljesítik a legessentebb honpolgári kötelességeket ugyancsak elfognak ámulni, ha megludják, hogy míg ők ott a kötelességeiket teljesítik, addig itt joguktól ütik el őket s nem engedik, hogy választójogát gyakorolva közzéve inéstezza annak a városnak ügyét, amelyért kürd, addó fízet a milyen világ most arra felé jár hát esetleg mégis hal, vagy kedvező esetben meg nyomorodik.

A jó makóiak azt hiszik, hogy áprilisi tréfáról van szó, mert komolyan alig hiszik el, hogy ép most tűszék ki a városátválasztásokat, míg ők oda vannak s itt legobb esetben csakis igen jelentéktelen törédséke élhet polgárt jogával.

Hát nem áprilisi tréfa habár április 3-án lesz, ha lesz az a választás, hanem véresen komoly valóság, amely megdöbbentően mutat a frontmögötti viszonyokra s erre a kvalifikálatlan súlyos igaztalanságra.

Tudjuk jól, hogy a fővény hídeg hatja látszólag kedves a választást kiíró törvényhatóságnak mert hiszen a törvényhatósági és országgyűlési választásokat a háboru utána elhalasztó törvény a városokat kihagyta, illetve nem rendelkerik a képviselők mandátumának meghosszabbításáról, amde a gyakorlat megmutatta, hogy például az iparhatósági megbeszéltek is kimaradtak abból a törvényből s a miniszter még sem engedte meg, hogy akkor midőn a választók róme odaharcol addig itthon holmi lokál politikai korteszékdés zavarja az amugy is megnehezült életmeletet.

Van tehát törvényes alapja a választási kiírásnak, illetve meg lehet magyarázni a törvény hiányosságával, de nincs benne egy szakra igazság s egy makulányi méltányosság. Sőt az odaharcolók esreinek súlyos jogséreimét látjuk annak dícára, hogy nincs a törvényben.

A Makó város itthonmaradt polgárainak lelkeben támadt keserűség s felháborodás óriási arányai mutatják, hogy milyen súlyos igazságtalanság történt. Es

már tö bé nem párt kérdés Nem a munkspárt apró bosszantás s kicsinyes túsurása ez, hanem súlyos megéértése minden polgári jognak.

Makó felháborodása megnyilvánul abban a sürgős feliratban melyet Makó város képviselőtestületének több tagja sürgősen juttatott el a belügyminiszterhez. Eljuttatták továbbé tiltakozásukat Makó polgárai nagyzerü képviselőkhöz Juszth Gyulához, aki részt fog venni a hétfői megyegyűlésen s ott a szülőhelyén fogja szóvá tenni azt a súlyos igazságtalanságot. Szóvá fogja tenni Juszth Gyula azt a dolgot a parlamenten is, hogy alkalom legyen a törvényhozásnak ezen választást elhalasztó törvény hiányosságát novellázis uton módosítani.

Szóval, olyan simán még sem fog menni ez a választás, ha ugyan lesz választás mert bízva hisszük, hogy a belügyminiszter nem fogja engedni, hogy több ezer derek makói polgár elüttesék polgári jogainak gyakorlati lehetőségét, azért, mert a hárszájért odaharcol s véletlenül nincs itthon.

Makó polgárainak nagy küldöttsége is tisztelni kíván holnap az alispánnál, ahórl tudjuk, hogy jóakarója a városnak.

Csanádvármegye alispánjától es ügyben hat várja a polgárág, hogy mindaddig halassza el azt a választást a maga hatáskörében amíg a belügyminiszter döntése es ügyben meg nem érkezik. Es is méltányos kívánság s törvényes akadályai nincsenek. A belügyminiszter es ügyben történő döntése nem soká késhet. Egyebekben is a választás kiírásának dátuma március hó 26-ika s így a választásig mindössze 1 hét állott rendelkezésre holnt máskor a választásokat megelőzőleg 3-4 héttel történt azok kiírása.

Makó odaharcoló polgárainak esrei nevében tiltakozunk újjilag a választások kiírása s azok megejtése ellen. S minden illetékes tényező figyelmébe ajánljuk, hogy est a súlyos igazságot tegyék jóvá, amíg nem kérd s ne hagyják felburjánssá az elkeseredést s a polgártársi gyűléletet Makó népének a szívében.

Véresen összeomlott angol támadások

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, március 31.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadsereg:

Leos mindkét oldalán angol osztagok éjjeli előretörései közel harcban meghiusultak, Peromesfinjh országút két oldalán angol zászlóaljok élénk tüzeresség közreműködése mellett támadtak, Metzen Oertunenuél visszavertük az ellenséget, tovább délre a Heodicourt és Somistól északkeletre a franciák súlyos veszteséget szenvedtek, a Champagnéban Rippontól délre fekvő magaslatokon makacs harc folyt A Sahaló vonal szárnyáig visszavertük a franciákat a közepén néhány órára benyomultak árkaikba, de azután ott álló hadosztályaink támadásában és szivós kitartásában bevált csapataink kiverték őket.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala

Néhány szakaszon különösen a Stochad és a Zlota—Lippa mentén növekedett, az orosz tüzereségi harc tevékenysége, az állásainkba benyomuló portyázó osztagokat visszavertük. Widrytól délre és Novogerlektől északkeletre sikeres vállalkozásaink voltak, 75 foglyot és 5 aknavetőt szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes hadserege:

A Bezterce völgyében Kirlibabától keletre és Nesti Canescitől délre az oroszok árkaiba irányuló előretörések alkalmával több mint 20 foglyot és több géppuskát zsákmányoltunk.

Mackensen vezérezredes hadserege:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Macedón harcvonala:

Különös esemény nem történt.

LUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

S
S
a
a
a
a

Az orosz különbéke lehetősége

A béketárgyalásnak semmi sem áll utjában. — Fontos nyilatkozatok.

Formákban gazdagabb tavasz nem volt még az emberiség történetében. Minden nap új csoda hasad ki be őle és minde csodának annyi a szívváltozása, hogy lehetetlen beosztályozni a már meglevő rendszerek rubrikáiba.

Igazán jó-e, vagy igazán rossz-e nekünk az orosz forradalom, ma még nem tudhatjuk. Ez órában még az illetékes föltagást sem ismerjük, bárha nem lehetetlen, hogy a német kancellár ezt a kérdést is megvilágította a mai napon mondott beszédében. A béke ügye a beszéd után semmi esetre meg nem rosszabbodhatik. Ha már más okból nem is, hát azért, mert a háborunk ügye sem rosszabbodott az utolsó időben, sőt még kedvezőbb lett, a minék többek között az is egyik jellemző szimpomája, hogy Olaszország katasztrófális eseményekkel riogalja a maga közvéleményét és forradalommal a kormányát, amely az ántán csúvájába szorong. Az olasz forradalmat nem kell nagyon komolyan venni, de hogy forrong az éhez, elcsigázott és gyözelmében hinni nem tudó olasz nép, azt el lehet hinni.

A német kancellár ugyanis a következőket mondta:

— Egyetlen óhajunk, hogy Oroszországban a béke biztos és szilárd alapját szolgáló áramlatok jöjjenek létre.

Ha a dolgok így fejlődnek, ha a jó szomszéd viszony a két nép között közeledését fogja előidézni, ezt örömmel fogjuk üdvözölni. Sokat szenvedtünk a régi Oroszország miatt, amely a szerbiai gyilkosságot takargatta, 1914. júliusában már mozgósított, 1916. decemberében pedig fenhéjázóan utasította vissza békekisérletünket.

Óhajtuk, hogy az orosz nép, amely a háborút nem akarta, velünk mielőbb a béke állapotába kerüljön, a mi mindkét részről tiszta, becsületes alapokon fog felépülni.

Neves hollandi bankárok és kiváló kereskedőházak tulajdonosai úgy vélik, hogy Oroszország részéről a közel jövőben ajánlat történik a különbéke. Ezt a vélemé-

nyüket arra alapítják, hogy az ideiglenes kormány szinte lehetetlen nehézségekkel áll szemben, az eléje tornyosuló akadályok egyre nagyobb bizonyalmakkal fenyegetnek s nincs más választás: vagy lemond és átengedi a birodalmat a biztos anarkhiának, mely az ellenforradalmat vonná maga után, vagy megszilárdítja a birodalmat és helyreállítja a belső rendet, ehhez azonban szükséges, hogy előbb békét kössön.

A „Rotterdamsche Courant” jelenti, hogy a főszerző napok óta várják a különbéke híreit, és a forgalom a küszöbön álló békeeshetőségek hatása alatt áll.

Czernin gróf nyilatkozata.

Czernin gróf külügyminiszter fogadta a Fremdenblatt főszerkesztőjét, aki mindenképp előtt megkérdezte a külügyminisztert, hogyan végződhetik az orosz forradalom.

— Jóslásokba nem bocsátkozom, mondta Czernin gróf, azonban minden jel arra vall, hogy az orosz birodalom meggyötört népei belátták a háboru folytatásának veszedelmét, céltalanságát, és ha ők is látják, miszerint bármelyik napon tisztességes békét köthetnek a központi hatalmakkal, akkor vége felé közeledünk a borzalmas embervérontásnak.

Minket nem lehet megsemmisíteni, — folytatta a külügyminiszter. — Viszont mi sem akarunk senkit megsemmisíteni. A vonalaink ma erősebbek, mint bármikor. Gazdaságilag is bírjuk. A nélkülözéseket panasz nélkül tűrjük. El fog jönni a nap, a mikor a monarchia népei elveszik méltó jutalmukat.

Majd az ujságíró megkérdezte a külügyminisztert, vajon előbb és lehetőleg rövidesen összeül-e a békekonferencia Hágában?

— Minden bizonnyal, válaszolta Czernin gróf. Ha azonban úgy jönnek össze egyesek a konferencián, hogy nem akarják a békét, akkor nehéz lesz a megegyezés, akkor a konferencia összeülése semmit sem jelent. Az a fontos, hogy aki akarja a

békét, annak beszélnie és tárgyalni kell róla.

— Nem volna-e lehetséges a békefeltételeket általánosságban megvitatni?

— De igen: ez már meg is történt.

— Nyilvánosan kijelenthetem folytatta Czernin, hogy mi ránk kényszerített, védekező háborút vagyunk kénytelenek folytatni mi a monarchia szabad fejlődését kívánjuk biztosítani. Ellenségeinknek tehát le kell mondani arról, hogy bennünket megsemmisítenek!

— És ha hajlandók a rájuk és ránk nézve tisztességes béke feltételeiről tárgyalni, akkor a tárgyalásnak semmi se áll utjában, — fejezte be a magyar és osztrák külügyminiszter.

Makó polgársága a belügyminiszterhez

Tiltakozás a városatya választások ellen.

Makó polgársága szinte egyértelműleg tiltakozik a kiírt városatya választások ellen s ezt a tiltakozást már el is juttatták a belügyminiszterhez, mint azt vezető hejyünkön is megemléstük. A polgárság tiltakozó irása a következőképp szól:

Nagyméltóságú Belügyminiszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

Csanádvármegye alispánja 4929—1917. szám alatt március 24-én kelt rendeletével Makó város bel és kül területére a városi képviselő választásokat április hó 3-ra tűzte ki.

Kegyelmes Urunk!

Mi, alulírott városi képviselők és képviselőn kívül álló polgárok a legmélyebb alázattal kérjük Nagyméltóságú Belügyminiszter Urat, hogy az Alispán Urnak a választásokra vonatkozó rendeletét sürgősen hatályon kívül helyezze méltóztasson mert a képviselők hatvan százaléka és a választók nyolcvan százaléka a fronton és a lövészárkban teljesít szolgálatot és vérzik a hazáért. Azok, akik részt vettek a nagy és véres küzdelemben, azok részt kívánunk venni itthon, a választási küzdelemben is.

A magas Miniszterium rendelete folytán az országgyűlési képviselő választások a háboru befejezése utánra lett halasztva. A megyei zottsági tag választás, az iparkam-

rai tag választás, az iparhatóság megbízottak választása, sőt még a munkásbiztosító pénztárak felügyelő tagjainak választása is elhalasztódott. Tehát az összes testületek újra alakulása a háboru befejezése utánra halasztódott. Szinte megmagyaráz hatatlan Csanádvármegye alispánjának ezen rendelete, akiminden áron választani akar, választók nélkül. Ezen itt felsorolt indokaink alapján kérjük a Nagyméltóságú Belügyminiszter Urat, hogy kérésünknek helyt adni kegyeskedjék.

Makó, 1917. március 28.

Alázatos szolgálói: Szakáts Gábor, Molnár István v. k., Vig Imre v. k. Cs. Kiss István, Papos Antal, Bittó Gyula v. k., K. Szabó József v. k., Kenéz István vk., Baranyi Imre vk., Lélek István vk., Rankl József vk., Elek Lajos vk., K. Kiss József vk., Kiss Péter vk., Csorba János vk.

Ezen tiltakozó írásra most nagy érdeklődéssel várja Makó város közönsége a választást, ami, ha a belügyminiszter mellányosan jár el, nem lehet kétséges s okvetlenül az lesz, hogy a városi képviselőválasztásokat elhalasszák háboru utánig.

Egy makói hős — aki hazajött az olasz hadifogságból

Az olaszországi fogoly sorsáról

Érdekes vendége volt e napokban Makó városának. Egy, az olasz hadifogságból csereerokként hazajött magyar honvédőhadangy érkezett hazá Makóra, hogy felkeresse őss édes apját és családját.

A vitéz főhadnagy Birányi Sándor, Baranyi József ny. püspöki uradalmi jószágigazgató fia, aki a polgári életben a nagyváradi káptalan iatésője.

Birányi Sándor a mongósítás első napján vonult be katonáskodni s résztvett a legsúlyosabb harcokban. Az első szerbiai hadjáratot végigkudósította a nagy szerbiai visszavonulás alkalmával a vajevöl hkeokban súlyos tüdő és haslővést kapott s a vad szerb katonák oldalbordáit is összetörték puhatusaikkal. Félholtan jutott a hős honvédőhadangy a szerbek fogóságába, ahol egy derék öntelődő magyar orvos majd pedig egy szerb szered orvos gondos ápolása megmentette az életnek.

A második szerb hadjárat megindulásakor a szerbek foglyaik Albánia át O aszerországba szállították. Minden emberi képselethe felülmúó szenvedés és nyomorúság volt sorsuk a szagóly foglyoknak. Több mint a félé elpusztult a borzalm s utón. Több nem képes leírni azokat a szenvedéseket, amelyeken keresztül mentek.

Porsze itthon nem tudták semmit róla, azt hitték, hogy elesett.

Az ősszaki — ki Makón későbbülében áll — egy sebesen cresslám fájdalommal járt kelt a várta a híreket fia felől. Egy téli nap után irt az ősszaki fogságból. Most pedig mint osztrókákat az ősszaki hazazongedték.

Az ősszaki fogságról elmondta Baranyi főhadnagy, hogy az igen szigorú. Egész nap elvontak szárvá egy nagy kiserővel, melyet két méteres fal a csukhívál még egy drótkerítés választott el a külvilágtól. Iten két egén kívül másat nem láthattak. Idejüket fesséssel, nyelvek tanulással a szével töltötték el. Az ősszaki fél bántak velük hátr nagy szigorúan. A kosszák megjárta. Husz követet, inkább téstát kaptak. Makóival csak egytel találkosott Kona (Riss) Aladár főhadnaggyal a napokan elhunyt őrv. Rissz László híval, akivel együtt után el-el becsültettek Makóról a a hási dolgarról. A hely ahol a magyar foglyok vannak általában egészen vidék.

A visszatérő főhadnaggyot perze őriái erőmmel fogadták itthon, nemkülönben bajtársai, akik valószínűségi társaságban részesítették, sokat szenvedett derék, és bajtársukat.

Minden földet az állam vásárolja meg.

A kormány a buzaárak emelése ellen.

A képviselőház ma folytatta a kivételre hatalom igénybevételező szűk miniszterelnéki jelentés tárgyalását. Az ülést Szász Károly alelnök nyitotta meg.

Bajelentette, hogy Károlyi Mihály gróf a mausi választmányok ügyében szűkös interpelláció beérkezését kért és kapott engedélyt, a melyet azonban nem mondott el.

Ezután rátértek a miniszterelnéki jelentés tárgyalására, melyhez Ghillay Imre báró földművelésügyi miniszter szólt fel és hosszasan válaszolt a vitában elhangzott kifogásokra, kijelenté, hogy a gabona ár alá vétele ügyében kiadott kormányrendeletet az ősszaki és az ősszaki megállapítás érdekében adták ki. Majd az országgyűlési alkalmával a székelyek elvesztett marhaállományának ügyét tette szóvá és kijelentette, hogy maga is szükségessé tartja, hogy a visszatért marhaállományt a székelyek kapják meg.

A miniszteri kirendeltség határozatára kereszti állatállományról gondoskodott. A kereszti ősszaki munkát végezték. Ez után rátér az ősszaki árak emelési akarjára.

Ezt a véleményt azonban nem oszthatja,

mert a Hest mal árát csak úgy lehet megtartani, ha az ősszaki di

jakat a minimális összegben állapítják meg és ha a buza árát nem emelik fel. Mert magasabb buzaárak mellett a mai lisztárakat nem lehet megtartani.

Ezután rátér a földművelésügyi miniszter a birtokpolitika kérdésére a földbirtok reformra. Kifejté, hogy ma még korai volna egy általános birtokreformról beszélni, mert a háború utáni gazdasági helyzetet még nem ismerhetjük. De már most kötelessége a kormányoknak és a törvényhozásnak gondoskodni arról, hogy a birtokviszonyok terén egésszételen eltolódások ne legyenek. Kétségtelen hogy egyes vidékeken a föld haszna lehetővé lett. Ennek terjedését mindenképpen meg kell akadályozni. A kormány a közeljövőben olyan törvényjavaslatot fog benyújtani, amely egyrészt orvosolja ezeket a bajokat, másrészt pedig fenntartja osztrákviszi szabadságát a háború utáni időre, hogy az akkori gazdasági helyzetnek megfelelőleg intézkedhessen az ősszaki és fontos kérdésben.

Zichy Aladár gróf arra kéri a Házat, hogy a mostani történelmi időben, amikor a német birtokosok a kancellár olyan fontos dolgot tartott, tegye lehetővé az ősszaki, hogy a kancellár tegnap beszédével foglalkozhassanak és arról megemlékezzenek.

Szász Károly elnök megjegyzi, hogy a birtokosok kancellár beszédének szövegéről szűkös eddig nem áll a Ház rendelkezésére és ha ez meg lesz, alkalmat fog keresni a képviselőháznak az ügyrel kapcsolatban való megnyilatkoztatására.

Az alkalmatlanok új beosztása

A hadügyi kormány fontos újítás bevezetésével foglalkozik. Tudvalevőleg igen jelentékeny számmal vannak úgynevezett segédszolgálatos katonák, legénységi állománybeliek és tiszték egyaránt. Ezek irodákban, raktárakban és őrszázadokban teljesítenek szolgálatot. Mindeme munkálatok nem igényelnek különösebb katonai szakértelmet és ezért polgári egyénnel is elvégeztethetők. Nagy számmal vannak olyan tartalékosok és népfelkelők, akik testi foglalkozásuk miatt nem kerülhetnek a frontra, és már a háború kezdete óta, tehát csaknem három évig teljesítenek segédszolgálatot, és emiatt kénytelenek elhanyagolni üzleteiket, műhelyeiket, gazdaságukat, szóval polgári foglalkozásukat.

Ezekkel szemben viszont az itthonmaradt kereskedők, iparosok, mezőgazdák, akik bizonyos testi hibájuk következtében nem jutottak a hadsereg kötelékébe, tekintélyes jövedelemre tettek szert és a

polgári életben élvezik a háború anyagi előnyeit. A hadvezetőség tudomásunk szerint igazságtalan, és méltányos elhatározásra jutott. Rendeletet fognak ugyanis kibocsátani, amelynek értelmében mindazok a segédszolgálatos katonák, akik 1914-ben kezdtek meg katonáskodásukat, elbocsátatnak a hadsereg kötelékéből és helyüket alkalmatlanokkal fogják betölteni. Az untauglichokat rövid idő múlva ismét sorozni fogják és most már nem olyan szempontból vizsgálják őket, vajjon fegyveres szolgálatra alkalmasok-e, hanem kategóriákba osztják és megállapítják, hogy irodai, raktári, műhelyi, vagy őrszolgálatra alkalmasok-e? Az alkalmatlanok tehát el lehetnek készítve arra, hogy a háború befejezése előtt ők is beleszolgálgassanak a katonáskodásba.

NAPI HIREK

— Híradás az orosz fogságból. Berka István Budnik Wesserszenky Alekszandr Lenovó post D B L. Stekyen Cossitzkova Sakta No 3. Russland értesít Berka István édes apját parizsem utca 34 szám alatt, hogy a és egészséges, van Fenyves Imre Vámbéri-utca, Kecka János Bány-utca 52, Gara József Bány-utca 88, Kurusa Antal Járandó 16, Józsuca István Liget utca.

— Központi szeszfordó Makón. Ma érkezett le Makóra a miniszterium engedély okirata, mely Makó városának megengedi a központi szeszfordó felállítását. A központi szeszfordóval Makó városra éri a gazdasági előnyök jut a hatalmas jövedelemhez. Most már csak az van leendő, hogy az a központi szeszfordó mikamarább megkondíthassa működését.

— Megbűntetett makói háziur. Szigeru büntetésben részesítette a makói rendőrség Nagy István makói háziurát. Nagy István egyik házában lakik Galambos dr. főgimnáziumi tanár, évi 900 koronáért. A háziur azért, mert a személfuvarozás megdrágult ezen a címen csakély 100 koronával, egyébként pedig szintén 100 koronával emelte lakója bérét. A kétszáz koronás lakbéréme és ellen a rendőrségen keresett védelmet a lakó. Bekötő tárgyalás után Begidzsán dr. alkalmatvány Nagy István 250 koroná pénzhatározásra behajthatatlanság esetén pedig 13 napi elzárásra ítélte.

— Közgyűlés. A makói ipari hitelszövetkezet mint az országos központi hitelszövetkezet tagja évi rendes közgyűlést szabályszerű tárgysorozattal 1917. április 1-én d. e. 11 órákor tartja meg, amely nyíltan lesz és minden tagok határozatképes számmal nem jelenhetnek meg, úgy április 9-én d. e. 11 órákor tartja meg közgyűlést, amikor jelenlévők számára való tekintet nélkül határoz.

— Meghívó. A makói függetlenségi és 48-as II. évi olvasókör f. évi Április hó 1-ikén, az az vasárnap d. e. fél 11 órákor a városi képviselő választások végezték értékesletét tart, melyre a választópolgárokat meghívja az elnökség.

— Talpbőr a makói cipészeknek. Az Iparkamara úján Makóra a három kereskedőnek 160 kg. talpbőrt utalt ki a borközpont. Megérkezésükre a cipészek és osztrákdiák a kereskedőknél a megállapított árrban kapják.

— Hadimunkára osztják be a munkanélkülieket. A honvédelmi miniszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, mely szerint egyes hadianyagok előállításával foglalkozó és az üzem folytatására kötelezett gyárak és vállalatok kapnak ipari munkásokat. A kormány ennél fogva megkeresi a törvényhatóságokat, hogy a munkanélküli szakmunkásokat írják össze és az erről szóló kimutatásban ezeket a munkásokat névszerint sorolják föl.

— Vetőmagbeszerzés. Hivatalos oldalról már ismételtül közölték, hogy mivel az ősszaki vetőmagok hiányában elvégezhetők voltak a kormányrendeletek módját adtak ahhoz, hogy tavasszal vetőmagszükségletét még az ősszaki mindenképp beszereshesse, a földművelésügyi miniszterium tavasszal vetőmagoknak nagyobb arányokban való kiosztására iránt nem intézkedett a csak arról gondoskodott, hogy azon gazdaságok, melyeknél a vetőmagszükségletét valamely előre nem látható elemi csapás léte elő, a szükséges vetőmagot pótlólag beszereshessék. E célból a földművelésügyi miniszter mindon vármegyének, azon vármegyékre nézve pedig, amelyek valamely miniszteri kirendeltség körzetébe esnek, az illető kirendeltségnek már rendelkezésére bocsátotta a kiadható vetőmag mennyiségeket a szan felül további vetőmagokat már senkinek nem engedélyezhet. Minthogy azonban ennek dacára még mindig érkeznek a földművelésügyi miniszter, amely c. lona, hogy a magyar fölterjesztések valamelyes védeben a legújban történt kudarccal szemben, melynek következtében a magyar föld birtokos nem a főtartó osztályok a baktok, hadimilliomosok továbbf. less.

— A „Királytigri” az Urániában. Városunk mozilátogató közönsége bizonyára emlékszik fog még egy igazán gyönyörű és szenzációs drámára a „Királytigri” re. Az Uránia áldozatkész igazgatósága ismét t. nujelét adta, hogy meganyira a sziv n. fekszik a közönség igénye. Nagy áldozatok árán megsemmisítette a „Királytigri” II. ik részét mely igazán és szép jelenetével még az előtt is felülmulja, vasárnap fogják előadni.

— Ertesítés. Szives tudomására hozzuk, a tisztelt közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerár közl, a mai vasárnap délután 1 órától hétfő reggel fél 8 óráig Breuer Zoltán szolgálati a gyógyszerkelet. Délután azonban mind a három gyógyszerár.

NYILT-TER.

**PRO PATRIA.
KOSEONETNYILVÁNÍTÁS.**

Mindazon reknek, jóbarátok és ismerősök kik felejtethetetlen egyetlen jó gyermekünknek, ki nemcsak lelkét áldozta szeretett házáért,

Kiss Istvánnak,

f. hó 31 én végbement temetésén megjelenni szivesek voltak és esáttal a mi mérhetetlen ki mondhatatlan nagy fájdalommal mi szerelt gyermekünk elvezetésével sujtott, enyhíteni igyekezték fogadják leghálásabb köszönetünket.

Kiss Ferenc
Kiss Ferencné
szül. Vadlövő Julianna
szülők.
Kiss Julianna
t stvér
és a gyászoló család.

Makói Urania Színház

Telefon szám: 181

Vasárnap, április 1 én

Királytigris II.

Nagy tengeri detektívdráma.

Előadások csütörtök, szombat és vasárnapi napokon tartanak, előadások kezdete este 8 órakor. Vasárnap két előadás: fél 6 és este 8 órakor.

két nép között közeledését fogja előidézni, ezt örömmel fogjuk üdvözölni. Sokat szenvedtünk a régi Oroszország miatt, amely a szerbiai gyilkosságot takargatta, 1914.

Házeladás.

A Hajnal utca 16 szám alatti ház, igen kedvező feltételek mellett

szabadkézből eladó.

Ugyanott egy konyha szekrény, fürdő kád, kátfen, tükör, egy pár szék és takaréktűhely van eladó. Értekezni lehet a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

A város közelében

1 kat. hold föld

keresetlik kukorica termés alá. Cim a kiadóhivatalban.

Özv. PANYOR MIHÁLYNÉ
2 köblös földje
Sóti úton Eörsök Antal szem szedőgáiban, és a királyhegyesi oldalon
10 köblös föld vétéssel együtt, Galamb János szemesredésében szabadkézből eladó.
Értekezni lehet:

Panyor Mihálynéval,
Alma utca 21 szám alatt.

Eladó

2 darab fejős TEHÉN, és egy nyolc hónapos USZÓ BORJÚ Király utca 5 szám alatt.

Veteményes föld eladás

Özv. Molnár Albertnének egy napos vjhegyi veteményes földjét eladom.
Dr. BÁN ZSIGMOND ügyvéd.

Makó város legmagasabb pontján levő HÁZ (Tisza-utca 12) eladó, Bővebbet:

Somlai Albert

Makó újjvárosi ten plonkertben.

Eladó ház.

Meskó utca 38 szám alatti HÁZ, szabadkézből eladó

és azonnal el is foglalható. Értekezni lehet: Arany János utca 21 szám a.

Egy szobafestő tanonc jó fizetéssel felvétetik

BAKOS GYULA szobafestőnél

Lakás: Petőfi utca 1. Veres Sándor református gondnok ur házában,

Házeladás.

Gróf Pálfi (vett Fekete) utca 59 szám alatti levő házam, amely gazdálkodásra igen alkalmas

örökáron eladó.

Értekezni lehet: a fenti szám alatt,

Patkós Mihályal.

Egy 14-15 éves

leány fizetéssel felvétetik a

„Makói Független Újság” nyomdájában.

Eladó föld.

A Déli oldalon Özv. Erdei Józsefné hagyatékából

eladó 12 katasztrális hold föld. Értekezni lehet az örökösökkel, vagy

ifj. Erdei Sámuel megbízottal, Kigyó utca 20 szám alatt

Rakay Ferenc

indatja, hogy nála állandóan aranka mentes

heronagot

lehet kapni, ugy biosnyben, mint nagyban.

Értekezni lehet Váradi utcai vas dégiójében,

Egy jókarban levő KERÉKPÁR megvételre keresetlik. Cim kiadóba

A Makói Önségélyző Egylet mint szövetkezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) újonnan megnyílt

zálogintézet

legméréskeltebb kamatláb és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad
ékszerekre, arany és ezüst-
eszközökre értékpapírokra,
sorajogyaokra

és egyéb ingóságokra.
Takaréktári osztálys kölcsönöket folyosít előnyös kamatláb és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
i. a. 3—6-ig.

Lapkihordók felvétetnek a kiadóhivatalban.

10 hold kaszáló hasznosbérbe kiadó.

Értekezni lehet: a kiadóhivatalban.

Két butorozott szoba, azonnal kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

1848 eredeti toalett modellű kősző a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetés ára negyedévre: 350 korona. Ingyen mutatványsámat küld a „Budapesti Bazár” kiadóhivatala, Budapest, VIII. Baross-utca 22. szám.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makó

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer: szepő, máj-
kő, ar-, késvörösség és min-
decskő bőrtisztáltság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlíjtó szer.

Ára: Vilma-erém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajlíjtó 1 K. Kérem piperezerek több kiállításán éremekkel lettek kitüntetve.

Marhabört.

lobört, juhobört, nyulobört, bárány-
bört, csikobört és mindenfajta
hírbort az gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármán

Deák Ferenc- u 48 szám.
Fácská bormérés mellett.

Disztemelkezési vállalat.

KISS KÁROLY

disztemelkezési vállalata.

Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fakoporsó raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Főtér

Nemzet a kiadóhivatalban Özv. Dr. Kiss Pár e vil amcs serőre berendezett gyorsajtóján.